

ΠΗΓΗ 6

Περιγραφή: Απόσπασμα επιστολής, με ημερομηνία 26 Δεκεμβρίου 1863, του Jozef Kostlan, κατοίκου Iowa ΗΠΑ, όπου περιγράφει το ταξίδι του για να επισκεφτεί συγγενείς στην Βοημία (στη σημερινή Τσεχία).

Υπήρχαν πάνω από τετρακόσιες ψυχές στο καράβι μας. Την επόμενη μέρα άρχισε το καράβι να κουνάει τόσο άσχημα που δεν μπορούσαμε να κοιμηθούμε· οι μισοί από μας δεν μπορούσαν να αναπνεύσουν ή έκαναν εμετό. Το πλήρωμα, οι ναύτες, κάρφωναν και στερέωναν τα μπαούλα με τις αποσκευές στις θέσεις τους για να μην αναποδογυρίσουν. Τότε ήταν που σκεφτήκαμε ότι τα χειρότερα έρχονται, αλλά δόξα τω Θεώ, το ταξίδι ήταν καλό. Πάντα υπήρχαν μια-δύο μέρες με φουρτουνιασμένο καιρό και μετά ηρεμούσε πάλι.

Αυτό κράτησε δυόμιση βδομάδες και μετά ξανάφτιαξε και έμεινε έτσι μέχρι το τέλος. Το ευαίσθητο στομάχι και η ασθενική μου κρίση με ταλαιπώρησαν για τρεισήμισι βδομάδες τόσο πολύ που δεν μπορούσα να φάω, κάθε φορά που σήκωνα το κεφάλι μου με έπιανε ίλιγγος και ανακατευόταν το στομάχι μου· μετά βέβαια συνήθισα και ξανάρχισε να έχει γεύση το φαΐ. Κι ο Francek ήταν χάλια, αν και όχι για τόσο καιρό. Η Anna και η Krystyna ήταν επίσης άρρωστες για τέσσερις μέρες περίπου αλλά τουλάχιστον δεν έκαναν εμετό και δεν ήταν τόσο χάλια. Ο Jozífek και η Anička ξερνούσαν διαρκώς. Αυτά έχει το καράβι, φόβο και βρώμα, δίψα και πείνα.

Πηγή: Immigration History Research Centre, University of Minnesota

Περιγραφή: Απόσπασμα επιστολής με ημερομηνία 24 Απριλίου 1891, της Marcianna Dwiatkowska, κατοίκου Philadelphia, ΗΠΑ, προς την κόρη της στην Πολωνία, όπου της δίνει οδηγίες για το ταξίδι της στις ΗΠΑ.

Όταν ταξιδέψεις Αγαπητή μου Θυγατέρα, μην πάρεις αράκ για το ταξίδι, μόνο τρόφιμα, μια μικρή κατσαρόλα και μια μικρή κούπα. Όταν θα φτάσεις στο Αμβούργο, οι ταξιδιωτικοί πράκτορες θα θελήσουν να σου πάρουν πολλά λεφτά. Ακόμα κι αν τα έχεις, μην τα δώσεις· μόνο πες τους ότι έχουν προπληρωθεί τα εισιτήρια, τα πλήρωσε η Μητέρα μου. Μόνο αν είναι ανυποχώρητοι πλήρωσέ τους, το πολύ δύο μάρκα όμως. Κατά άλλα, μην πεις σε κανένα τι έχεις μαζί σου. Όσα ρούχα έχεις να τα πάρεις μαζί σου, ακόμη και το καθημερινό σου σάλι, θα σου χρειαστούν όλα στο υπερωκεάνιο. Μην φορέσεις συνεπώς το καινούριο διότι θα το χρειαστείς εδώ στην Αμερική, όπως και στην Πολωνία. Κάτι άλλο Ακριβή μου Θυγατέρα, αν πούλησες το πουπουλένιο στρώμα αλλά κράτησες τα μαξιλάρια να τα φέρεις ... και να αγοράσεις για τον εαυτό σου ένα ζευγάρι κουμπωτά παπούτσια, αλλά μόνο αν δεν έχεις καλά παπούτσια, αλλιώς μην πάρεις τίποτε. Μην ανησυχείς για χρήματα διότι έστειλα μερικά για λογαριασμό σου στην Karpínska όπου θα είναι και το εισιτήριο για το ατμόπλοιο, στο Goliub, σου έστειλα 24 μάρκα και θα σου φτάσουν. Επίσης Καλή μου Θυγατέρα, να δοξάζεις τον Παντοδύναμο στο ταξίδι σου και μην αμελήσεις να προετοιμαστείς και να εξομολογηθείς γιατί είναι ένα φρικτό ταξίδι. Χιλιάδες μίλια θαλασσινό νερό θα χρειαστεί να διασχίσεις αλλά μην φοβάσαι τίποτε· κράτα πάντα τον Παντοδύναμο στην καρδιά σου και Εκείνος θα σε οδηγήσει με ασφάλεια σε μένα. Μητέρα.

Πηγή: Johnstown Area Heritage Association

ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Περιγραφή: Απόσπασμα επιστολής με ημερομηνία 10 Φεβρουαρίου 1891, του Julian Kszeszowski σε φίλο του στην Πολωνία, όπου του περιγράφει τις συνθήκες εργασίας στις ΗΠΑ.

Εδώ πέρα διαλέγουν εργάτες όπως ξεδιάλεγαν τα ζωντανά στην αγορά πίσω στη πατρίδα, ή όπως κάνουν στον στρατό, το μόνο που χρειάζεται είναι να είναι γεροί και δυνατοί· έτσι φέρονται στους ανθρώπους. Από την άλλη βέβαια, αν είναι κανείς δυνατός, νέος, υγιής και εργατικός, μπορεί να βγάλει 100 ρούβλια το μήνα· πρέπει βέβαια να ξέρει να μιλάει Αμερικάνικα. Εδώ πέρα μπορεί κανείς να βγάλει ένα ρούβλι πιο γρήγορα από όσο θα του έπαιρνε να βγάλει μισό ρούβλι ολόκληρο το καλοκαίρι εκεί πέρα [Πολωνία]. Δεν πετυχαίνει κανείς το στόχο του γρήγορα άμα δεν ξέρει τη γλώσσα και αυτό είναι σημαντικό για όλον τον κόσμο. Αν όμως κάποιος έχει την όρεξη και έχει τα λεφτά για το ταξίδι, τότε δεν πρέπει να φοβηθεί να έρθει. Πρέπει όμως να είναι δυνατός και δραστήριος και πρέπει να μείνει σε καλή γειτονιά, να έχει καλή διεύθυνση και να έχει φίλο για να μην κάνει όσα έκανα εγώ... Η Αμερική είναι η πλουσιότερη χώρα [στον κόσμο], αλλά όλα της τα πλούτη είναι στη γη· γι αυτό η δουλειά είναι τόσο δύσκολη παντού [εδώ πέρα] ... Οποιοσδήποτε όμως μπορεί να έρθει εδώ πέρα χωρίς κανένα δισταγμό και να βγάλει κανένα γρόσι πιο γρήγορα εδώ πέρα από όσο θα του έπαιρνε εκεί πέρα. Julian

Πηγή: [Johnstown Area Heritage Association](#)

Περιγραφή: Απόσπασμα επιστολής με ημερομηνία 4 Απριλίου 1938, μιας Φινλανδής ονόματι Saimi, κατοίκου Ohio, ΗΠΑ, προς την αδερφή της στην Φινλανδία

Αγαπητή Αδελφή μου,

Πόσες φορές δεν βρέθηκα με τη πένα στο χέρι μου και μία κόλλα χαρτί μπροστά μου για να απαντήσω στο γράμμα σου και δεν τα κατάφερα. Δάκρυα μούσκευαν τα μάτια μου και δεν μπορούσα να γράψω. Ο θάνατος της Μητέρας στάθηκε τέτοιο ξάφνιασμα για μένα - αν και δεν ήταν απρόσμενος· επιτέλους αναπαύθηκε στον ουρανό η αγαπητή Μητέρα. Πόσες φορές δεν ένοιωσα άσχημα γι αυτήν όταν άκουγα ότι ακόμη και στη δύση της ζωής της δεν κατόρθωνε να βρει γαλήνη. Ποτέ δεν σταμάτησε να εργάζεται και είχε σώας τα φρένας μέχρι το τέλος. Στάθηκαν τόσο δυνατοί! Αγαπημένη μου Αδερφή, σου είμαι τόσο ευγνώμων που ήσουν παρούσα για να φροντίσεις την κηδεία της Μητέρας. Πόσο σπουδαίο και υπέροχο αυτό που έκανες! Διαβίβασε τις ευχαριστίες μου και στην αδερφή μου Mari, αλλά και στη Selma. Αισθάνομαι τέτοιες τύψεις που δεν έγραφα συχνότερα στη Μητέρα - όχι πως την ξέχασα, προς Θεού. Αλλά αφοσιώνεται ο καθένας τελικά στην δική του οικογένεια. Και η καημένη η Μητέρα που δεν ήξερε γράμματα - ποιος θα της διάβαζε άραγε αυτά που θα της έγραφα! Θέλω να ελπίζω ότι δεν με μνημόνευε με πίκρα. Αν έχει μείνει κανένα πραγματάκι στο Peräkoski, που είτε το έφτιαξε με τα χέρια της η Μητέρα, είτε ανήκε σε αυτήν, σε παρακαλώ πολύ, κράτησε το για μένα, για να έχω κάτι να τη θυμάμαι, αν γίνεται; Ούτε εγώ δεν είμαι καλά στην υγεία μου· ο γιατρός που με είδε είπε ότι έχω έλκος. Ο Iikka έχασε το δάκτυλό του στο υλοτομείο. Ο παράμεσος του δεξιού χεριού κόπηκε τελείως, σαν κουκουνάρι έφυγε. Πιάστηκε ανάμεσα σε κάτι ασήκωτους κορμούς. Δεν μπορεί να δουλέψει για τρεις βδομάδες. Πως είναι ο Πατέρας; Διαβίβασέ του σε παρακαλώ τους θερμούς χαιρετισμούς μας και την ελπίδα μας ότι, όταν θα εγκαταλείψει αυτό το κόσμο, θα έχει δεχτεί τον Ιησού στην καρδιά του. Ήρθε η ώρα να σε αποχαιρετήσω, αγαπητή μου Αδερφή. Είθε ο Θεός να σε ευλογεί.

Πηγή: Πανεπιστήμιο της Minnesota

ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

- Ποια είναι τα κύρια θέματα συζήτησης/προβλήματα σε κάθε επιστολή, όπως τα περιγράφουν οι συντάκτες τους;
- Ποιες εντυπώσεις σχηματίζει κανείς από τις επιστολές αυτές για τη ζωή του μετανάστη στα τέλη του δεκάτου ενάτου αιώνα και στις αρχές του εικοστού;
- Μπορείτε να εντοπίσετε οποιεσδήποτε ομοιότητες και διαφορές μεταξύ των εμπειριών εκείνων των μεταναστών και των σημερινών;

